Dosarul nr. 2-22060619-32-2-03052022-1 (2-586/22)

HOTĂRÂRE

În numele legii

Dispozitivul pronunțat public la data de 15 martie 2023

Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Alexeeva Viorica
Grefier Levinte Tatiana

În prezența reprezentantului reclamantului *****, avocatului Moraru Constantin împuternicit în temeiul mandatului nr. 1713554 din 25.01.2022, în lipsa reclamantului *****, a pârâtului ***** și a reprezentantului pârâtului, avocatului Savițchi Pavel, legal citați

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Moraru Constantin în interesele lui ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată.

a constatat:

Argumentele participanților la proces.

1. La 27.04.2022, *****, reprezentat de către avocatul Constantin Moraru, în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1713554 din 25.01.2022 (*f.d. 2*) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, prin care a solicitat repararea prejudiciului material în sumă de 900 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 5 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1011, 50 de lei, iar în total suma de 6 911,50 de lei. (*f.d. 6-9*)
2. În motivarea acțiunii a indicat că, la 01.01.2021 de către agentul constatator al IP Ialoveni, a fost întocmit procesul-verbal seria MAI nr.***** cu privire la contravenția prevăzută de art. 104 Cod contravențional, prin care lui ***** i-a fost aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 18 u.c., ceea ce constituie suma de 900 de lei, pentru faptul că la 18.09.2021, a intrat în grădina sa, adică a vecinului său, în s. *****, str. ***** și fără permisiunea lui a defrișat un arbore – specie mesteacăn, cu diametrul tulpinii de 16 cm, cauzându-i un prejudiciu estimat la suma de 900 de lei, conform calculelor efectuate de Inspectoratului de Protecție a Mediului din or. Ialoveni. A indicat că, deși, pârâtul a recunoscut că a defrișat copacul din grădina vecinului său, fapt pentru

care a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției, acesta nu a reparat prejudiciului material cauzat în mărime de 900 de lei. Suplimentar, reclamantul a evocat că, pe parcursul cercetării cazului de către IP Ialoveni, ***** a manifestat un comportament obraznic, fapt ce a provocat un disconfort emoțional și temei de a solicita repararea prejudiciului moral, pe care la estimat la suma de 5 000 de lei. Reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 46 alin. (1) Cod contravențional, 10, 19, 776, 901 alin. (1) lit. a) și f), 902 ale Codului civil, precum și pe probele obținute prin prisma art. 117 Cod de procedură civilă.

3. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 01.06.2022 cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedura contencioasă, ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare a fost stabilită pentru 14.07.2022, cu citarea părților. (*f.d. 32*)
4. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului, avocatul Moraru Constantin a susținut cererea în baza temeiurilor de fapt și de drept invocate în aceasta și a solicitata admiterea acesteia integral. Suplimentar a menționat că, disconfortul emoțional provocat de către pîrît reclamantului, constituie prejudiciul moral.
5. Pârâtul și reprezentantul acestuia, avocatul Savițchi Pavel nu și-au valorificat dreptul de a depune referință, însă cu certitudine cunoșteau despre data, locul și ora examinării cauzei, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei, cît și prezența avocatului în ședința de judecată.. Totodată, instanța de judecată reține că de către reprezentantul pârâtului pe parcursul examinării cauzei au fost depuse 4 cereri de amânare a ședințelor de judecată, fiind prezent doar în ședința de judecată din 17.01.2023.Astfel, instanța, constată că procedura de citare legală prevăzută de art.102-105 ale Codului de procedura civilă, a fost respectată, iar în aceste circumstanțe prin prisma art.102 alin.(4/1) și art.206 alin.(2), (3) și (5) Cod de procedura civilă, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtului și reprezentantului acestuia.

Aprecierea instanţei de judecată.

6. Audiind opinia reprezentantului reclamantului *****, avocatului Moraru Constantin studiind cererea de chemare în judecată în raport cu materialele anexate, instanța de judecată cu ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de ***** reieșind din următoarele considerente.
7. În acord cu art.27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.*
8. În conformitate cu art.118 alin. (1) şi (3), 121, 122 alin. (1), 138 alin.(1) şi (4), 240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate. Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la*

existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Înscrisurile se depun în judecată de către părţi şi de alţi participanţi la proces, în original sau în copie autentificată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului. La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

9. Conform art. 9 alin.(2) lit.f) Cod civil, *drepturile și obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.*
10. În acord cu art. 11 alin.(1) Cod civil, *buna credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.*
11. Art. 15 alin.(1) Cod civil, prevede că, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*
12. Conform art. 16 alin.(1) lit. g) Cod civil, *apărarea dreptului civil, se face, în condițiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial, și în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.*
13. În virtutea prevederilor art. 19 alin. (1), (2), (3), (5) Cod civil, *în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic). Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea*.
14. Respectiv, instanța de judecată reține că, prevederile art. 19 Cod civil descifrează prejudiciul nepatrimonial, suferințe fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. Acest prejudiciu există în orice fel de delict.
15. Art. 20 Cod civil reglementează vinovăția sub formă de intenție și imprudență, iar art. 21 Cod civil, prevede modalitatea de apărare a drepturilor personale nepatrimoniale.
16. Prin prisma art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*
17. Modul de repararea prejudiciului este stabilit în art. 2025 alin.(1) Cod civil, care reglementează că, *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc*

(despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.

18. Prin prejudiciu se înțelege rezultatele dăunătoare, de natură patrimonială, consecințe ale încălcării drepturilor și intereselor legitime ale unei persoane. Prejudiciul este cel mai important element al răspunderii civile, fiind o condiție esențială și necesară a acesteia, de sine stătătoare. Un prejudiciu este cert atunci când existența lui este sigură, neîndoielnică și, totodată, poate fi stabilită întinderea sa în prezent. În conținutul prejudiciului efectiv sunt incluse: cheltuielile pe care o persoană lezată într-un drept le-a suportat real la momentul intentării acțiunii sau care urmează să fie suportate la restabilirea dreptului încălcat, adică cheltuielile suplimentare. Pentru a putea da naștere răspunderii patrimoniale, prejudiciul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: să fie efectiv, să fie real și cert și să fie cauzat direct în patrimoniul reclamantului.
19. Așadar, în accepțiunea art. 2025 alin. (3) Cod civil, *despăgubirea se stabileşte sub forma unei sume globale sau, dacă prejudiciul are caracter continuu, sub forma unei prestaţii periodice. În cazul în care se stabileşte o despăgubire sub forma prestaţiei periodice, debitorul poate fi obligat la constituirea unei garanţii.* Iar potrivit art. 2025 alin.(4) Cod civil, *persoana vătămată nu este ţinută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.*
20. Instanța de judecată reține că, în condițiile art. 2026 alin.(2) Cod civil, *dacă culpa gravă a persoanei vătămate a contribuit la producerea prejudiciului sau la agravarea lui, despăgubirea se reduce potrivit gradului de vinovăția a persoanei vătămate.*
21. Conform art. 2036 alin.(1) Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.*
22. De altfel, art. 2037 alin.(1) Cod civil stabilește că, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Potrivit alin.(2) al aceluiaşi articol caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.*Iar, conform alin.(3) al articolului enunțat*, la determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.*
23. În ședința de judecată s-a constatat că la data de 30.09.2021 de către reclamantul ***** a fost apelat serviciul zonal 112, prin care ultimul a comunicat că, în curtea sa un copac parțial a fost defrișat.(*f.d. 15 verso*)
24. La fel, în ședința de judecată s-a stabilit că, la data de 01.10.2021 în privința pîrîtului ***** a fost întocmit procesul-verbal seria/nr MAI***** prin care ultimului i s-a imputat comiterea contravenției prevăzute de art. 104 Cod contravențional la data de

18.09.2021, iar la pct.18 aplicând semnătura că recunoaște săvârșirea contravenției date.(*f.d.15*)

25. Astfel, instanța de judecată reține că, având în vedere faptul că s-a stabilit încălcarea unui drept subiectiv al reclamantului, ingerință în dreptul de proprietate, reieșind din vinovăția pârâtului, instanța de judecată conchide de a încasa de la ***** în beneficiul lui *****, suma de 900 de lei, cu titlu de prejudiciu material suportat în legătură cu defrișarea la 18.09.2021 a unei crengi din arborele amplasat în grădina sa, din s. *****, r-nul Ialoveni.
26. La caz, instanța de judecată subliniază că, reclamantul a justificat prin probe în sensul art. 118 și 122 ale Codului de procedură civilă, cuantumul prejudiciului material de 900 de lei efectiv, real și direct suportat, și anume, prin procesul-verbal contravențional seria MAI nr.***** din 01.10.2021 *(f.d.15*), procesul-verbal de cercetare la fața locului din 30.09.2021 (*f.d.18*), planșele fotografice (*f.d.19*) și calculul pagubei aduse spațiilor verzi (statului) în urma defrișării ilegale a un arbore de specia mesteacăn de pe teren proprietate privată întocmit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului Ialoveni. (*f.d. 11*)
27. În opinia instanței, reclamantul *****, urmare a delictului civil, a fost prejudiciat și moral.
28. În acest sens, instanța de judecată notează că, dauna morală constă în atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori ce se referă la existenţa fizică a omului, sănătatea şi integritatea corporală, la demnitate, onoare, prestigiu profesional şi alte valori similar.
29. Pentru ca instanţa de judecată să poată aplica aceste criterii apare necesitatea ca cel ce pretinde daune morală să producă un minim de argumente şi indici, din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate şi pe cale de consecinţă să poate proceda la o eventuală despăgubire ce urmează să compenseze prejudiciul.
30. Respectiv, fiecare persoană care pretinde că a suferit este în drept să-şi estimeze prejudiciul adus, dar numai instanţa de judecată este împuternicită să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noţiunea reparării rezonabile, de circumstanţele cazului concret.
31. În speță, reclamantul ***** susține că, urmare a acțiunilor pârâtului i-a fost adus un disconfort emoțional, pe care îl estimează la 5 000 de lei.
32. Aşa cum la caz, reclamantul solicită repararea prejudiciului moral în cuantum de 5 000 de lei, însă nu a prezentat niciun argument întemeiat și nicio dovadă în sensul art.118 Cod de procedură civilă, instanța de judecată, conchide că suma de 1 000 de lei ar constituie în sine o satisfacție rezonabilă pentru prejudiciul moral cauzat.
33. Referitor la pretenția privind compensarea cheltuielilor judiciare, instanța de judecată reține următoarele.
34. În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuielile de judecarea cauzei.*
35. Conform art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.*
36. Norma cuprinsă la art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, *consacră că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.*

37. Potrivit alin.(1^1) al aceluiași articol, *cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*
38. Din materialele cauzei rezultă că, reclamantul a fost reprezentat în proces de către avocatul Constantin Moraru, fapt confirmat prin mandatul avocațial seria MA nr. 1713554 din 25.01.2022. (*f.d. 2*)
39. Instanța de judecată reține că, la depunerea acțiunii reclamantul a achitat taxa de stat în mărime de 254 de lei, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. QSG472*107137/A din 20.05.2022 (*f.d. 29*) și a suportat cheltuieli de suplimentare, pentru expedierea somației pârâtului, în mărime de 23 de lei (*f.d. 5*), confirmat prin bonul fiscal nr. 0035 din 01.02.2022.
40. Prin bonul de plată seria GL nr. 237288 din 25.01.2022 se atestă că, ***** a suportat cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1 000 de lei (*f.d. 22*).
41. Raportând la caz normele de drept citate și ținând cont că, acțiunea a fost admisă în parte, instanța de judecată conchide de a compensa reclamantului cheltuielile suportate și a încasa de la ***** în beneficiul lui ***** a sumei de 1 261,50 de lei, în rest, pretenția privind compensarea cheltuielilor judiciare ce exceda suma încasată, se respinge ca fiind neîntemeiată.
42. Astfel ,conducându-se de prevederile art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

hotărăşte:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Moraru Constantin în interesele lui ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la ***** în beneficiul lui *****, prejudiciul material în mărime de 900(nouă sute) lei, prejudiciul moral în mărime de 1000 (una mie), 00 lei, iar în total prejudiciu în mărime de 1900(una mie nouă sute),00 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 1261 (una mie două sute șaizeci și unu),50 lei, în rest acțiunea se respinge, ca neîntemeiată.

Se explică părților că instanța va întocmi hotărârea integrală dacă în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii vor solicita în mod expres acest lucru, termenul de 30 de zile fiind unul de decădere, sau în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii vor depune cerere de apel.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni).

Preşedintele şedinţei,
Judecător (semnătura) Alexeeva Viorica

Copia corespunde originalului

Președintele ședinței: Viorica Alexeeva